

Svar på interpellation nr 2 – 2021

Borde vara självklart att de äldre som önskar få ett boende där de kan få den hjälp de behöver! Lars Frid (S)

Jag förmodar att din interpellation grundar sig på tidningarna Aftonbladet och Kanalen som påstår att 11% av dem som ansöker om särskilt boende i Österåkers kommun får avslag på sin ansökan.

1. Varför nekas 11 procent ett boende i Österåker? Trots att det finns platser. Trots att det finns pengar.

Susanne Fäldt, enhetschef vid Stöd till äldre och funktionsnedsatta, och den som har bäst insyn i ansökningar och beslut om särskilt boende, säger att uppgiften om att 11% får avslag inte kommer från Socialförvaltningen. Den procentandelen är något journalisterna får stå för. Och ja, vi har lediga platser på särskilda boende för äldre. Vi har nu prognostiserat för färre platser än tidigare år. Det innebär att vi utgår ifrån att årets budget kommer att hålla. Att vi gjorde ett ekonomiskt överskott 2021, i och med pandemin, har inte med årets budget att göra. Detta borde Lars Frid känna till.

2. Vad är det som hindrar att Österåker tillgodoser de äldres önskemål, dvs ingen nekas?

För att beviljas särskilt boende enligt SOL 4:1 ska personen ha omfattande vård- och omsorgsbehov under hela dygnet. Behovet ska vara varaktigt och inte kunna tillgodoses på annat sätt såsom till exempel med hemtjänstinsatser, dagverksamhet eller växelvård. Sociallagstiftningen anger alltså vad som måste uppfyllas för att man ska ha rätt till särskilt boende. Rekvisiten ska vara uppfyllda. Alla beslut är Socialförvaltningens tjänstepersoner skyldiga att ta utifrån gällande lagstiftning - legalitetsprincipen gäller alltid.

Om vi skulle bevilja personer som har mindre behov än vad som anges i SOL 4:1 så skulle vi ta i anspråk en del av de platser som nu är lediga. Lars Frid har själv varit med i samtal med revisorer och när vi i presidiet talat om årets budget. Under dessa samtal har det framhållits -upprepade gånger - hur osäker beräkningen av antalet platser i särskilt boende som kan komma att behövas under 2022 är. Vi har försökt prognostisera så gott vi har kunnat med nuvarande faktaunderlag, men det finns okända faktorer. Några exempel är om pandemin återkommer i en ny våg och om medborgare vill och vågar söka sig till särskilt boende eller om man håller sig kvar hemma fast man skulle behöva mer hjälp än så. Eller om det finns ett uppdämt behov. Kort sagt så vet vi inte helt säkert. Vad vi däremot vet är att det vore olyckligt att belägga lediga platser med personer som inte hör till målgruppen och på så vis inte har behoven. Vi skulle därmed riskera att inte ha platser lediga när de som uppfyller SOL 4:1, och har behoven, behöver plats. Vi måste också ha beredskap för den demografiska utvecklingen som innebär att antalet personer 80+ kommer att öka med nästan 800 personer mellan 2021 och 2024.

3. Människors frihet återkommer ni med i alliansen. Varför värnar ni inte dessa äldres frihet att få sitt önskemål tillgodosett när de tar kontakt och uttrycker sin önskan?

Det stämmer som du påpekar att frihet är viktig för oss. Vi värnar våra äldre och arbetar därför förberedande och långsiktigt. Vi tänker ett antal steg framåt så att vi har en

beredskap framåt. För våra äldres välmående och frihet måste vi tänka långsiktigt och inte som du föreslår, kortsiktigt med förenklade lösningar som inte håller i längden. Frihet som går ut över andras frihet är inget som vi vill medverka till.

Monica Kjellman (L)
Ordförande Vård- och Omsorgsnämnden